

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **Ing. E. L.**, zast. JUDr. Markem Chlebikem, advokátem se sídlem Školská 694/32, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 10. 2022, č. j. MPSV-2022/169031-421/1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2023, č. j. 13 Ad 26/2022-67,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Úřadu práce České republiky – pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 22. 8. 2022, č. j. ABG-2259/2022-06/E/02, byl žalobce podle § 30 odst. 2 písm. f) a odst. 3 a § 31 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání ode dne 9. 5. 2022 z důvodu maření součinnosti s úřadem práce, jelikož se ve stanoveném termínu (dne 9. 5. 2022) nedostavil na úřad práce. Podané odvolání zamítl žalovaný výše nadepsaným rozhodnutím a rozhodnutí úřadu práce potvrdil.

[2] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil žalobou, ke které městský soud nyní napadeným rozsudkem rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, současně uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náhradu nákladů řízení. Městský soud s poukazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu shledal, že pochybení žalobce nedosahovalo takové intenzity maření součinnosti, aby bylo nutno přistupovat k jeho vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání. Zákon o zaměstnanosti sice neskýtá prostor pro správní uvážení, ale obsahuje neurčité právní pojmy, při jejichž výkladu lze zohlednit individuální okolnosti případu. Dle městského soudu se žalobce nesnažil sjednané schůzce vyhnout a jeho opomenutí je pochopitelné a omluvitelné, neboť v daném období aktivně hledal zaměstnání a pracoval s různými termíny. Zároveň nic nenasvědčovalo tomu, že by

v den schůzky byla pro žalobce připravená jedinečná pracovní nabídka. Listina „*Nabídka pracovních míst, podle data nástupu*“ je ve správním spise zařazena až po omluvě žalobce a s datem předcházejícím vydání rozhodnutí žalovaného. Vyřazení žalobce z evidence tedy představovalo zcela nepřiměřenou reakci na jeho lidsky pochopitelný omyl. Žalovaný též pochybil, když odmítl ve prospěch žalobce zohlednit, že sám úřad práce kontaktoval s omluvou, situaci aktivně řešil a zároveň hledal zaměstnání. Takový postup žalovaného odporuje současné judikatuře. Městský soud závěrem uvedl, že vyřazení uchazeče z evidence by mělo být až krajním prostředkem, a v případě usnesení NSS ze dne 23. 8. 2023, č. j. 9 Ads 23/2023-43, na které poukázal žalovaný, vyšel tamní krajský soud ze starší, již překonané, judikatury.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl výše označený rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), na základě kterých požaduje napadený rozsudek v plném rozsahu zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Dle stěžovatele je jeho kasační stížnost přijatelná, neboť městský soud nepřihlédl k usnesení č. j. 9 Ads 23/2023-43, nerespektoval tedy ustálenou a jasnou judikaturu a zároveň pochybil při výkladu hmotného i procesního práva.

[5] Stěžovatel trval na tom, že v případě žalobce není dán důvod zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 5 písm. c) bod 7. zákona o zaměstnanosti, a nesouhlasí s městským soudem ohledně hodnocení jednání žalobce. Žalobce neměl vážný osobní důvod hodný zvláštního zřetele k opomenutí stanoveného termínu, nesplnil svou povinnost dostavit se na úřad práce dne 9. 5. 2022, přitom měl od 8. 4. 2022 pozvánku a mohl si čitelné datum kdykoliv zkontrolovat. Nelze přihlížet k tomu, že si žalobce spletl datum a že důvodem špatného zapsání datumu mohla být skutečnost, že se domluvil na velkém množství pracovních pohovorů, což ani nijak neprokázal. Stěžovatel zdůraznil zodpovědnost každého uchazeče při plnění svých povinností a poukázal na judikaturu zdejšího soudu (rozsudky ze dne 30. 3. 2009, č. j. 4 Ads 161/2008-101, a ze dne 9. 7. 2014, č. j. 5 Ads 42/2014-19), dle které pouhá nepozornost nemůže být posouzena jako vážný důvod. Dodal, že žalobce si termín mohl opakovaně překontrolovat. Oproti případu v městském soudem citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2021, č. j. 1 Ads 52/2021-31, žalobce dle stěžovatele neprokázal vážný důvod, který by mu bránil se ve stanoveném termínu dostavit. Dle stěžovatele je třeba vycházet z usnesení č. j. 9 Ads 23/2023-43, dle kterého zapsání odlišného termínu a následné neomluvení se nelze považovat za okolnosti, které by svědčily ve prospěch stěžovatele. Stěžovatel nesouhlasí s městským soudem, že Nejvyšší správní soud v daném usnesení vyšel z již překonané judikatury.

[6] Stěžovatel zdůraznil, že uchazeč o zaměstnání má věnovat stanovenému termínu řádnou pozornost a namítl, že městský soud opomenul obsah spisu, ze kterého nevyplývá, že by žalobce před stanoveným termínem intenzivně hledal zaměstnání. Žalobce žádnou komunikaci s potenciálními zaměstnavateli nedoložil. Městský soud vzal tvrzení žalobce za pravdivá bez jakékoliv opory ve spise, přičemž svůj závěr ani nijak neodůvodnil, čímž způsobil nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

pokračování

[7] Stěžovatel se ohradil i proti závěru městského soudu ohledně připravené jedinečné pracovní nabídky. Sám městský soud uvedl, že volná pracovní místa uvedená v listině „*Nabídka pracovních míst, podle data nástupu*“ mají uveden nástup do zaměstnání přibližně v období, kdy měla proběhnout schůzka žalobce na úřadu práce. Dle stěžovatele není možné toliko na základě vedení a řazení spisu uzavřít, že by pro žalobce dne 9. 5. 2022 nabídka pracovních míst připravena nebyla.

[8] Stěžovatel zopakoval odpovědnost každého uchazeče, že omluvu nelze bez dalšího uznat, připomněl koncepci racionálního zákonodárce a odkázal na rozsudek kasačního soudu, dle kterého uchazeči o zaměstnání nemají pouze práva, ale také povinnosti. Dle stěžovatele hodnotil městský soud situaci jednostranně ve prospěch žalobce. Stěžovatel nepovažuje postup správních orgánů za nepřiměřený ani s ohledem na negativní důsledky vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání, kterým mohl žalobce předejít splněním své povinnosti. Dle stěžovatele je přiměřenost postupu správních orgánů dána již zákonem, zároveň zákon o zaměstnanosti nedává jinou možnost než žalobce z evidence vyřadit. Jiný závěr městského soudu popírá právní úpravu včetně jejího smyslu.

[9] Stěžovatel nakonec namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku z důvodu, že městský soud opomenul jeho argumentaci ve vyjádření k žalobě stran zájmu žalobce setrvat v evidenci s ohledem na smysl vedení uchazeče v evidenci za účelem zprostředkování zaměstnání, když žalobce dne 30. 6. 2022 obdržel závaznou nabídku práce, kterou obratem akceptoval.

[10] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[11] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a za stěžovatele jedná pověřený zaměstnanec, který má právnické vzdělání (§ 102 a násl. s. ř. s.). Nejvyšší správní soud se dále zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně převyšuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhoduje specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[12] Nejvyšší správní soud nepřijatelnost podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, přičemž ve vztahu k přijatelnosti kasační stížnosti žalovaného správního orgánu v rozsudku ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS, konstatoval, že kasační stížnost lze považovat za přijatelnou, pokud je shledáno zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva, případně pokud by krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu (obdobně srov. usnesení NSS ze dne 14. 10. 2021, č. j. 9 Azs 157/2021-29, odst. [16]).

[13] Stěžovatel odůvodnil přijatelnost své kasační stížnosti tím, že městský soud nepřihlédl k usnesení zdejšího soudu č. j. 9 Ads 23/2023-47, čímž nerespektoval ustálenou judikaturu a pochybil též při výkladu hmotného a procesního práva. Nejvyšší správní soud se stěžovatelem z níže uvedených důvodů nesouhlasí, kasační stížnost je proto nepřijatelná.

[14] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že napadený rozsudek je přezkoumatelný ve smyslu ustálené judikatury tohoto soudu (k obsahu pojmu nepřezkoumatelnosti srov. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, nebo ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008-136, č. 1795/2009 Sb. NSS, přičemž dle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, odst. [29], by konstatování nepřezkoumatelnosti by zároveň mělo být vyhrazeno opravdu výjimečným případům, kdy není z odůvodnění napadeného rozhodnutí vůbec patrné hodnocení podstatných důvodů či skutečností). Je z něj zřejmé, jakými úvahami se městský soud při rozhodování řídil, z jakých skutečností vycházel, jak je hodnotil a odůvodnění napadeného rozsudku je srozumitelné i přesvědčivé.

[15] Lze souhlasit se stěžovatelem, že městský soud bez dalšího přejal holá tvrzení žalobce o hledání zaměstnání, tato skutečnost však nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Městský soud nepostavil svůj závěr o nezákonnosti rozhodnutí žalovaného pouze na této skutečnosti. Ta zároveň není v rozporu se správním spisem, ve kterém jsou podání žalobce, ve kterých na tuto skutečnost upozorňoval v omluvě dne 12. 5. 2022, byť ji nepodložil. Též není vadou, že městský soud výslovně nereagoval na tvrzení stěžovatele na str. 8 vyjádření k žalobě (č. l. 30 spisu městského soudu) ohledně toho, že stěžovatel v aktivitách žalobce jako omluvení nedostavení se na schůzku a informování o obdržení a akceptování pracovní nabídky neshledával přání žalobce setrvat v evidenci za účelem zprostředkování zaměstnání ze strany úřadu práce. V souladu s judikaturou zdejšího i Ústavního soudu nemusí správní soud reagovat na každý dílčí argument účastníka řízení, pokud proti nim postaví vlastní argumentační celek, v jehož konkurenci námitky neobstojí (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a ze dne 14. 8. 2019, sp. zn. II. ÚS 222/18, obdobně rozsudky NSS ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38, odst. [16], nebo ze dne 30. 3. 2023, č. j. 9 As 123/2022-55, odst. [12]). Městský soud řádně a přesvědčivě odůvodnil, proč rozhodnutí stěžovatele neobstálo.

[16] Co se týče věcného posouzení ze strany městského soudu, Nejvyšší správní soud se vyřazením uchazeče z evidence uchazečů o zaměstnání již několikrát ve své judikatuře zabýval. Judikuje, že je vždy třeba zachovat proporcionalitu mezi mírou porušení povinnosti a tvrdostí sankce, která za porušení následuje, a citlivě vážit všechny okolnosti případu. Smyslem činnosti úřadu práce je především zprostředkování zaměstnání. K vyřazení z evidence by proto měl úřad práce přistupovat obezřetně a používat jej až jako krajní prostředek řešení pochybení uchazeče. Úmyslem zákonodárce při zakotvení možnosti vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání nebylo „trestat“ uchazeče za každé bagatelní pochybení, ale zajistit, aby výhod spojených s vedením v seznamu uchazečů o zaměstnání nemohly požívat osoby, které své postavení zneužívají a znemožňují úřadu práce vykonávat jeho činnost (srov. rozsudky ze dne 3. 12. 2015, č. j. 7 Ads 268/2015-30, ze dne 4. 4. 2019, č. j. 3 Ads 349/2017-28, odst. [23], stěžovatelem zmiňovaný č. j. 1 Ads 52/2021-31, odst. [27], a ze dne 27. 5. 2021, č. j. 1 Ads 62/2021-43, č. 4212/2021 Sb. NSS, odst. [28] až [31]).

[17] Dále platí, jak správně uvedl stěžovatel, že pouhý omyl nebo opomenutí ze strany uchazeče není vážným důvodem, který by omluvil maření součinnosti s úřadem práce z důvodu nedostavení se ve stanoveném termínu, pokud však není doprovázeno

pokračování

relevantními okolnostmi jako např. že jde o ojedinělé pochybení mající povahu lidsky zcela pochopitelného omylu za situace, kdy jinak uchazeč plní své povinnosti, případně sám i mimo součinnost s krajskou pobočkou úřadu práce aktivně usiluje o získání zaměstnání (srov. stěžovatelem citované rozsudky č. j. 4 Ads 161/2008-101 a č. j. 5 Ads 42/2014-19, již citovaný rozsudek č. j. 1 Ads 52/2021-31, odst. [26], usnesení NSS ze dne 17. 5. 2023, č. j. 9 Ads 216/2022-35, odst. [15], stěžovatelem citované usnesení č. j. 9 Ads 23/2023-43, odst. [10], nebo ze dne 28. 3. 2024, č. j. 9 Ads 12/2024-29, odst. [23]). V potaz je třeba brát také to, zda se uchazeč aktivně snažil svoje pochybení napravit, že za poměrně dlouhou dobu vedení v evidenci plnil své povinnosti a jeho pochybení nenese žádné znaky účelového vyhýbání se stanoveným povinnostem (srov. již citované rozsudky č. j. 3 Ads 349/2017-28, odst. [25], a č. j. 1 Ads 62/2021-43, odst. [30]).

[18] Městský soud v napadeném rozsudku z této judikatury vycházel (viz zejména body 13. a 15. tohoto rozsudku) a jeho závěr, že vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání bylo nepřiměřené povaze porušení jeho povinností, je s citovanou judikaturou (tedy včetně usnesení č. j. 9 Ads 23/2023-43 opakovaně namítaného stěžovatelem a naopak jím rozporovaného rozsudku č. j. 1 Ads 52/2021-31) zcela v souladu.

[19] Ve vztahu k usnesení č. j. 9 Ads 23/2023-43 městský soud nekonstatoval, že by v něm kasační soud vyšel z již překonané judikatury, ale že z ní vyšel tamní krajský soud. Bez ohledu na správnost tohoto tvrzení kasační soud opakuje, že posouzení městského soudu není se závěry usnesení č. j. 9 Ads 23/2023-43 v rozporu. Jak ostatně uvádí sám stěžovatel, dle uvedeného usnesení nelze za okolnosti, které by svědčily ve prospěch žalobce, považovat zapsání odlišného termínu do průkazu uchazeče o zaměstnání a následné neomluvení se. V nyní projednávané věci se ale žalobce za své pochybení opakovaně omluvil.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl podle § 104a s. ř. s., neboť městský soud nepochybil při výkladu práva a ustálenou a jednotnou judikaturu Nejvyššího správního soudu aplikoval na projednávanou věc korektně.

[21] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k aplikaci tohoto ustanovení namísto § 60 odst. 3 s. ř. s. srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšný žalobce by právo na náhradu nákladů řízení měl, nicméně mu v řízení o kasační stížnosti žádné nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. prosince 2024

JUDr. Radan Malík
předseda senátu